

**Příloha oddílu A č. 1:  
Metodické vysvětlení**



# **VYHODNOCENÍ VLIVŮ AKTUALIZACE Č.3b ZÁSAD ÚZEMNÍHO ROZVOJE JIHOMORAVSKÉHO KRAJE NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ**

## **METODIKA HODNOCENÍ**

Postup hodnocení vlivů ZÚR na životní prostředí je dán Metodickým doporučením MŽP pro vyhodnocení vlivů na PÚR ČR a ZÚR na životní prostředí (dále jen „Metodické doporučení MŽP“), které zpracoval Atelier T-plan, s.r.o. (Věstník MŽP 2/2015). Tento postup byl použit jak při hodnocení Zásad územního rozvoje Jihomoravského kraje (dále jen „ZÚR JMK“) (září 2016), tak při hodnocení 1. Aktualizace ZÚR JMK (prosinec 2019). Postup byl proto respektován také při předkládaném hodnocení Aktualizace č.3b Zásad územního rozvoje Jihomoravského kraje na životní prostředí (dále jen SEA A3b ZÚR JMK).

V následujícím textu je uvedeno metodické vysvětlení zpracování jednotlivých kapitol dokumentace Vyhodnocení vlivů A3b ZÚR JMK včetně tabelárních a grafických příloh. Pozornost je věnována zejména odlišnostem od Metodického doporučení MŽP a hodnocení vlivů A3b ZÚR JMK.

## **1. STRUČNÉ SHRUTÍ OBSAHU A HLAVNÍCH CÍLŮ AKTUALIZACE Č.3b ZÚR JMK, VZTAH K JINÝM KONCEPCÍM**

Stručně je shrnut obsah A3b ZÚR JMK, uvedeny jsou změny ZÚR JMK jak v textové, tak grafické části. Pozornost je věnována zejména novému koridoru.

Konkrétní vztah A3b ZÚR JMK k politice územního rozvoje a národním a krajským strategickým dokumentům s vazbou na A3b ZÚR JMK je vyjádřen pomocí tabelárního přehledu a jednoduché symboliky, která vyjadřuje, do jaké míry A3b ZÚR JMK reflektují problematiku řešenou předmětnými koncepcemi, resp. zda A3b ZÚR JMK přispívá k naplňování priorit a cílů příslušné koncepce.

Rozlišujeme čtyři úrovně vztahu dle následující tabulky:

| Intenzita vztahu | Popis vztahu              | Odůvodnění vztahu                                                                                                                                                                                                    |
|------------------|---------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 3                | velmi silný (přímý) vztah | Koncepce ve vztahu k A3b ZÚR JMK obsahuje podněty, požadavky, priority nebo cíle s konkrétně definovaným územním nárokem, který vyžaduje řešení v rámci A3b ZÚR JMK vymezením plochy nebo koridoru.                  |
| 2                | silný (přímý) vztah       | Koncepce ve vztahu k A3b ZÚR JMK obsahuje podněty, požadavky, priority nebo cíle bez definovaných územních nároků, které jsou do A3b ZÚR JMK promítnuty ve formě priorit, požadavků nebo podmínek (verbální výroky). |

| Intenzita vztahu | Popis vztahu             | Odůvodnění vztahu                                                                                                                                                        |
|------------------|--------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1                | slabý nebo nepřímý vztah | Koncepce ve vztahu k A3b ZÚR JMK obsahuje podněty, požadavky, priority, cíle bez přímé vazby na A3b ZÚR JMK, které však mohou přeneseně k naplňování koncepce přispívat. |
| 0                | bez vztahu               | Koncepce ve vztahu k A3b ZÚR JMK obsahuje podněty, požadavky, priority, cíle, které nevyžadují řešení v A3b ZÚR JMK.                                                     |

Koncepční dokumenty zaměřené na ochranu životního prostředí s identifikovaným velmi silným (3) nebo silným (2) vztahem k A3b ZÚR JMK jsou podkladem pro hodnocení vztahu A3b ZÚR JMK k cílům ochrany životního prostředí přijatým na mezistátní a komunitární, resp. vnitrostátní úrovni (kap. A.2. SEA A3b ZÚR JMK).

## **2. ZHODNOCENÍ VZTAHU AKTUALIZACE Č.3b ZÚR JMK K CÍLŮM OCHRANY ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ PŘIJATÝM NA VNITROSTÁTNÍ ÚROVNI**

V kapitole je tabelárně provedeno vyhodnocení vztahu A3b ZÚR JMK k relevantním cílům ochrany životního prostředí ve strategických a koncepčních materiálech, u kterých byla v předcházející kapitole A.1.2. Vztah k jiným koncepcím identifikována velmi silná (3) nebo silná (2) vazba.

Vztah je vyjádřen pomocí následující stupnice, která odpovídá Metodickému doporučení MŽP:

1 – řešením A3b ZÚR JMK je možné ovlivnit dosažení cíle

0 – řešení A3b ZÚR JMK nemá na dosažení cíle žádný vliv

Tabulka je doplněna komentářem vysvětlující identifikovaný vztah. V tabulce nejsou uvedeny cíle, které se A3b ZÚR JMK netýkají nebo cíle, které nejsou řešitelné v rámci ÚPD.

Na základě analýzy relevantních národních a krajských dokumentů byla stanovena jednotlivá témata ochrany životního prostředí a k nim formulovány odpovídající cíle. Tato sada cílů představuje rámec pro hodnocení vazeb A3b ZÚR JMK k tématům ochrany životního prostředí. Vyhodnocení zohlednění vybraných cílů v A3b ZÚR JMK je uvedeno v kapitole A.9. SEA A3b ZÚR JMK.

## **3. ÚDAJE O SOUČASNÉM STAVU ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ V ŘEŠENÉM ÚZEMÍ A JEHO PŘEDPOKLÁDANÉM VÝVOJI, POKUD BY NEBYLA UPLATNĚNA AKTUALIZACE Č.3b ZÚR JMK**

V kapitole je uveden popis současného stavu složek životního prostředí, přírodních podmínek ovlivňujících kvalitu složek ŽP a předpokládaný vývoj složek životního prostředí na území řešených koridorů (DZ13 a RDZ11) a v jejich okolí. Vzhledem k zachování kontinuity k předchozím posouzením vlivů ZÚR JMK a A1 ZÚR JMK na životní prostředí bylo respektováno vymezení sledovaných témat (1. Ovzduší, 2. Obyvatelstvo, 3. Lidské zdraví, 4. Biologická rozmanitost, flóra, fauna, 5. Půda, 6. Horninové prostředí, 7. Voda, 8. Klima, 9. Hmotné statky, 10. Kulturní dědictví včetně dědictví architektonického a archeologického, 11. Krajina). Pozornost byla věnována aktualizaci údajů o stavu složek životního prostředí. Popis předpokládaného vývoje byl proveden formou expertního odhadu.

Údaje o současném stavu složek životního prostředí jsou uvedeny pro potenciálně dotčené území, jehož rozsah je dán povahou záměrů a rozsahem předpokládaných vlivů.

Podkladem pro zpracování této kapitoly byly ÚAP JMK, literární prameny a odborné podklady.

#### **4. CHARAKTERISTIKY ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ, KTERÉ BY MOHLY BÝT UPLATNĚNÍM AKTUALIZACE Č.3b ZÚR JMK VÝZNAMNĚ OVLIVNĚNY**

V kapitole je uvedena charakteristika složek životního prostředí, které by mohly být uplatněním A3b ZÚR JMK významně ovlivněny, a to v tématech, která jsou uvedena v předchozí kapitole.

Pro identifikaci charakteristik životního prostředí, které by mohly být uplatněním A3b ZÚR JMK významně ovlivněny, byla využita složková a prostorová analýza.

#### **5. SOUČASNÉ PROBLÉMY A JEVY ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ, KTERÉ BY MOHLY BÝT UPLATNĚNÍM AKTUALIZACE Č.3b ZÚR JMK VÝZNAMNĚ OVLIVNĚNY, ZEJMÉNA S OHLEDEM NA ZVLÁŠTĚ CHRÁNĚNÁ ÚZEMÍ A PTAČÍ OBLASTI**

Současné problémy a jevy životního prostředí, které by mohly být uplatněním A3b ZÚR JMK ovlivněny jsme metodicky vymezili stejným způsobem jako v SEA A1 ZÚR JMK.

Za problémy životního prostředí je považována zátěž složek životního prostředí nad úroveň limitů stanovených platnými právními předpisy. U složek životního prostředí, pro které nejsou stanoveny limitní hodnoty zatížení (ZPF, PUPFL, příroda a krajina), jsou za problémy považovány koncentrace nejvyšších, resp. nejnižších hodnot použitých indikátorů na území obce, identifikujících aktuální stav nebo trend.

Specifické problémy Jihomoravského kraje jsou také definovány v rozboru udržitelného rozvoje území Jihomoravského kraje (RURÚ) konkrétně v rámci analýzy pozitiv a negativ pro jednotlivé tematické oblasti. Za problémy životního prostředí lze považovat identifikovaná negativa pro témata – Příroda a krajina, Vodní režim a horninové prostředí, Kvalita životního prostředí, Zemědělský půdní fond a pozemky určené k plnění funkcí lesa. V kapitole je vyhodnocen celkový vliv posuzované koncepce na problémy životního prostředí, tj. negativa identifikované v rámci RURÚ pro jednotlivá témata životního prostředí. Hodnocení je provedeno tabelárně s využitím následujících symbolů:

- + změna zlepšuje stav složek životního prostředí souvisejících s problémem, snižuje závažnost problému nebo jej alespoň částečně řeší
- změna zhoršuje stav složek životního prostředí souvisejících s problémem, zvyšuje závažnost problému nebo komplikuje jeho řešení v budoucnu
- 0 změna nemá vliv na daný problém, netýká se ho

#### **6. ZHODNOCENÍ STÁVAJÍCÍCH A PŘEDPOKLÁDANÝCH VLIVŮ NAVRHOVANÝCH VARIANT AKTUALIZACE Č.3b ZÚR JMK, VČETNĚ VLIVŮ SEKUNDÁRNÍCH, SYNERGICKÝCH, KUMULATIVNÍCH, KRÁTKODOBÝCH, STŘEDNĚDOBÝCH A DLOUHODOBÝCH, TRVALÝCH A PŘECHODNÝCH, Kladných a záporných**

##### **6.1. Hodnocení textové části A3b ZÚR JMK**

Jedná se o hodnocení verbálních návrhů A3b ZÚR JMK, které nemají grafické zobrazení. Hodnocení je provedeno expertním odhadem se zohledněním principu předběžné opatrnosti.

## 6.2. Hodnocení nových nebo měněných ploch a koridorů

Předmětem hodnocení SEA A3b ZÚR JMK je zejména nový koridor VRT s grafickým průmětem. Přehled je uveden v kapitole A.1. Vlastní podrobné hodnocení je uvedeno v příloze č.2. V kapitole jsou prezentovány závěry hodnocení vlivů na jednotlivé složky životního prostředí (témata).

V rámci jednotlivých témat byly sledovány následující environmentální limity:

**Obyvatelstvo, lidské zdraví** - soubor determinant, zahrnující vlivy kvality ovzduší, hluku, vibrací, faktory subjektivního vnímání kvality života a další aspekty;

**Ovzduší** - území s překročením imisních limitů v pětiletém průměru;

**Biologická rozmanitost, flóra a fauna** - zvláště chráněná území (chráněná krajinná oblast, národní přírodní rezervace, národní přírodní památka, přírodní rezervace, přírodní památka), lokality soustavy Natura 2000, lokality výskytu zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů s národním významem, ÚSES nadregionální a regionální úrovně, biotopy vybraných zvláště chráněných druhů velkých savců (migrační koridory, jádrová území, kritická místa), Biosférická rezervace UNESCO. Byly vyhodnoceny vlivy na předměty a cíle dotčených ZCHÚ, EVL.

**Půda** – zemědělský půdní fond (třídy ochrany ZPF, viniční tratě) a pozemky určené k plnění funkcí lesa – plochy PUPFL (kategorie PUPFL – lesy hospodářské, lesy zvláštního určení, lesy ochranné);

**Horninové prostředí** – ložiska nerostných surovin (výhradní ložiska, nevýhradní ložiska, prognózní zdroje), poddolovaná území, svahové deformace, chráněná území pro zvláštní zásahy do zemské kůry, chráněná ložisková území, dobývací prostory;

**Voda** – záplavová území, CHOPAV, ochranná pásma vodních zdrojů, ochranná pásma přírodních léčivých a minerálních zdrojů, svrchní útvary podzemních vod, útvary povrchových vod. Byly vyhodnoceny vlivy na odtokové poměry a vodní režim krajiny.

**Klima** – využití vymezeného koridoru není spojeno s vlivy na klimatické charakteristiky. Byly vyhodnoceny vlivy na emise skleníkových plynů a lokální (mikro)klimatické podmínky.

**Hmotné statky** – zastavěné území, dopravní a technická infrastruktura;

**Kulturní dědictví včetně dědictví architektonického a archeologického** - památky UNESCO, národní nemovitě kulturní památky, nemovitě kulturní památky, městské a vesnické památkové zóny a rezervace, území s výskytem archeologických nalezišť (ÚAN I. a II. kategorie);

**Krajina** – přírodní parky, krajinné památkové zóny. Byly vyhodnoceny vlivy na krajinný ráz a fragmentaci krajiny.

Pro hodnocení kumulativních a synergických vlivů byly využity tyto vstupy:

a) Pro identifikaci plánovaných, navrhovaných záměrů

- plochy a koridory vymezené A3a ZÚR JMK
- plochy a koridory vymezené v ZÚR JMK (právní stav po 2. aktualizaci)
- plochy a koridory vymezené v ZÚR kraje Vysočina a v PÚR ČR, v aktuálním znění
- záměry nadmístního významu, pro které bylo v posledních 7 letech vydáno souhlasné stanovisko nebo byla prodloužena platnost souhlasného stanoviska dle zákona č. 100/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů (stanovisko EIA) a které mohou mít kumulativní a synergické vlivy se záměry navrhovanými v posuzované A3b ZÚR JMK. Tyto záměry jsme vyhledali v informačním systému Cenía.

b) Pro identifikaci stávajících záměrů

- územně analytické podklady Jihomoravského kraje
- územně analytické podklady Kraje Vysočina

Při hodnocení byla použita definice vlivů:

**Přímý vliv** je vliv přímo působící na danou složku životního prostředí.

**Sekundární (nepřímý) vliv** je vliv působící na danou složku životního prostředí nepřímo přes jinou (druhou) složku životního prostředí (např. ovlivnění zdravotního stavu dřevin v důsledku ovlivnění kvality půd).

**Synergický (společný) vliv** vzniká působením vlivů různého druhu a je od těchto vlivů odlišný, např. současné působení vícero zdrojů různých emisí (průmyslové objekty, povrchové doly, automobilová doprava, letecká doprava) může mít za následek vznik kyselých dešťů nebo kombinované vlivy na lidské zdraví.

**Kumulativní (hromadný) vliv** je dán součtem vlivů stejného druhu, např. více menších zdrojů oxidu dusičitého umístěných blízko sebe způsobí významný vliv na ovzduší „nahromaděním“ těchto emisí, přičemž při posuzování jednotlivých zdrojů izolovaně by takový vliv nemusel být shledán.

**Krátkodobý vliv** je vliv působící na danou složku životního prostředí po dobu provádění realizace záměru.

**Střednědobý vliv** je vliv působící na danou složku životního prostředí, jenž není spojen výhradně s realizací záměru, ale nastane v případě realizace záměru v etapách, při nekompletní realizaci záměru či nerealizování doprovodných částí záměru, případně nastane po dobu zkušebního provozu.

**Dlouhodobý vliv** je vliv působící na danou složku životního prostředí po dobu provozu (užívání) zrealizovaného záměru.

**Trvalý vliv** je vliv působící na danou složku životního prostředí, jehož působení je při zachování realizovaného záměru nevratné.

**Přechodný vliv** je vliv, jehož působení je dáno časově omezenými poměry v území.

**Kladný vliv** je vliv vyvolávající zlepšení dané složky životního prostředí.

**Záporný vliv** je vliv narušující danou složku životního prostředí.

### ***Popis a vysvětlení tabelární přílohy č. 2a „Hodnocení koridorů“***

Tabelární vyhodnocení je provedeno pro navrhovaný nový koridor dopravní infrastruktury v A3b ZÚR JMK.

Tabelární příloha pro každý hodnocený záměr (nový nebo měněný koridor/plocha) je sestavena z několika částí, a to části popisné, analytické a hodnotící. Jedná se o následujících částí:

- Popis záměru, stávající funkce, hodnoty a limity vymezeného koridoru
- Identifikace ovlivnění
- Vztahy mezi oblastmi
- Vyhodnocení identifikovaných vlivů
- Vyhodnocení kumulativních a synergických vlivů
- Navrhovaná opatření k vyloučení, snížení, zmírnění nebo kompenzaci negativních vlivů
- Návrh ukazatelů pro sledování vlivu
- Celkové vyhodnocení záměru

#### část: Popis záměru, stávající funkce, hodnoty a limity vymezeného koridoru

V této části hodnocení jsou v tabulce obsaženy základní údaje o hodnoceném koridoru a o území, ve kterém je koridor vymezen. Je uveden výčet jevů, které se v koridoru vyskytují (tzn. v případě, že daný jev se v území nevyskytuje, není v přehledu uveden). Rozsah zastoupení jevů sledovaných pro jednotlivá témata životního prostředí je vyjádřen procentuálně. V případě dopravní a technické infrastruktury a vodních toků jsou uváděny údaje v kilometrech.

Údaje byly zjišťovány analýzou v prostředí GIS.

#### část: Identifikace ovlivnění

V této části hodnocení jsou označeny typy (druhy) vlivů, které budou vyvolány v důsledku využití koridoru ve smyslu vymezení dle A3b ZÚR JMK.

#### část: Vztahy mezi oblastmi

V této části hodnocení je v tabulce znázorněno, která sledovaná témata životního prostředí budou prostřednictvím vyvolaného vlivu rovněž ovlivněna. Cílem tohoto kroku hodnocení je identifikace vztahů mezi oblastmi (složkami) životního prostředí.

#### část: Vyhodnocení identifikovaných vlivů

V této části hodnocení je v tabulce uveden výčet, vyhodnocení a popis vlivů sekundárních, krátkodobých, střednědobých, dlouhodobých, trvalých, přechodných, kladných a záporných, které byly na základě vyhodnocení identifikovány, rozsah vlivů je klasifikován pomocí bodového hodnocení a uveden je komentář stručně tyto vlivy popisující. Základním podkladem pro zpracování vyhodnocení jsou údaje uvedené v části tabulky „Popis záměru, stávající funkce, hodnoty a limity vymezeného koridoru.“

Pro hodnocení vlivů na životní prostředí jsou využity „maticové“ hodnotící tabulky, které stanovují potenciální vlivy navrhovaných záměrů na jednotlivé složky prostředí. Míra potenciálních vlivů je stanovena následující semikvantitativní stupnicí:

| Hodnocení vlivu | Popis vlivu                         | Odůvodnění vlivu                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|-----------------|-------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| -2              | potenciální významný negativní vliv | Uplatnění dané části A3b ZÚR JMK (využití vymezeného koridoru k danému účelu) je pravděpodobně spojeno s potenciálně významným negativním vlivem na danou složku životního prostředí, sledovaný jev nebo charakteristiku. V daném koridoru byl zjištěn sledovaný environmentální limit a existuje vysoké riziko jeho negativního ovlivnění z důvodu velikosti nebo významnosti zásahu (např. velký předpokládaný zábor cenných půd v I. a II. třídě ochrany, velký podíl zasažených cenných biotopů ZCHÚ nebo lokalit výskytu zvláště chráněných druhů s národním významem apod.). Zjištění vlivu však automaticky neznamená, že k významně negativnímu ovlivnění vždy dojde. Při hodnocení v této kategorii je stanoveno opatření k vyloučení, minimalizaci nebo kompenzaci vlivů. |
| -1              | potenciální mírný negativní vliv    | Při uplatnění dané části A3b ZÚR JMK (využití vymezeného koridoru k danému účelu) nelze vyloučit vlivy na danou složku životního prostředí, sledovaný jev nebo charakteristiku. V daném koridoru byl zjištěn sledovaný environmentální limit a existuje určité riziko jeho negativního ovlivnění. Rozsah vlivu a jeho významnost je malá (např. malý zábor zemědělské nebo lesní půdy, okrajový zásah do méně hodnotných částí ZCHÚ apod.)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| 0               | nulový nebo zanedbatelný vliv       | V podrobnosti měřítka A3b ZÚR JMK nebyl identifikován negativní nebo pozitivní vliv na danou složku životního prostředí; zpracovatel hodnocení nepředpokládá ovlivnění sledovaných jevů nebo charakteristik.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |

|    |                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|----|-------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| +1 | potenciální mírný pozitivní vliv    | Uplatněním dané části A3b ZÚR JMK (využití vymezeného koridoru k danému účelu) bude pravděpodobně vyvolán mírně pozitivní vliv na danou složku životního prostředí, její charakteristiky nebo sledované jevy v dotčeném území. Pozitivní vliv se projeví na malém území nebo se týká malého počtu obyvatel (např. snížení počtu obyvatel zasažených hlukem, snížení imisní zátěže, zlepšení stavu cenných biotopů apod.) |
| +2 | potenciální významný pozitivní vliv | Uplatněním dané části A3b ZÚR JMK (využití vymezeného koridoru k danému účelu) bude pravděpodobně vyvolán významně pozitivní vliv na danou složku životního prostředí, její charakteristiky nebo sledované jevy v dotčeném území. Pozitivní vliv je na velkém území nebo se týká velkého počtu obyvatel (např. významné snížení podílu obyvatel zasažených hlukem, navýšení rozlohy cenných biotopů apod.)               |

V případě neurčitosti, zda identifikovaný vliv bude jednoznačně potenciálně významně nebo mírně negativní / pozitivní, negativní / pozitivní či zanedbatelný je použito hodnocení ve tvaru -1/-2 (+1/+2) a 0/-1 (0/+1).

Stanovení potenciálně významných nebo mírných vlivů je specifické pro každou sledovanou složku životního prostředí a je popsáno v tabulce.

Sledovaná témata ŽP, na něž byl vliv v rámci zpracování vyhodnocení vlivů sekundárních, krátkodobých, střednědobých, dlouhodobých, trvalých, přechodných, kladných či záporných identifikován nulový nebo zanedbatelný, nejsou v tabulce uvedena.

#### část: Vyhodnocení kumulativních a synergických vlivů

V této části hodnocení jsou v tabulce vymezeny složky životního prostředí (témata ŽP), pro která bylo identifikováno riziko vzniku kumulativního či synergického vlivu a určena významnost tohoto vlivu.

Vyhodnoceny jsou kumulativní a synergické vlivy záměru (koridoru) navrhovaného v A3b ZÚR JMK s ostatními stávajícími a navrhovanými záměry nadmístního významu. Kumulativní a synergické vlivy mohou nastávat především u záměrů, u kterých nastává územní střet, případně které se nacházejí blízko sebe. Dále mohou tyto vlivy hrát významnou roli v některých specifických územích (např. území s prostorovou kumulací ploch a koridorů nebo území s překračováním hlukových limitů). Jelikož předmětem hodnocení A3b ZÚR JMK je koridor pro umístění vysokorychlostních železničních tratí, nejsou vzata v úvahu území s překračováním imisních limitů znečišťujících látek v ovzduší.

Za navrhované záměry považujeme všechny záměry (plochy a koridory) vymezené v Zásadách územního rozvoje Jihomoravského kraje (ZÚR JMK, právní stav po 2. aktualizaci), Zásadách územního rozvoje kraje Vysočina, další záměry navrhované v A3a ZÚR JMK a záměry vymezené v PÚR ČR. Dále za navrhované záměry považujeme záměry nadmístního významu, pro které bylo v posledních 7 letech vydáno souhlasné stanovisko nebo byla prodloužena platnost souhlasného stanoviska dle zákona č. 100/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů (stanovisko EIA) a které mohou mít kumulativní a synergické vlivy se záměrem navrhovaným v posuzované A3b ZÚR JMK. Tyto záměry jsme vyhledali v informačním systému Cenia. Z hodnocení jsme vyřadili záměry, které jsou obsaženy v ZÚR JMK nebo v A3a ZÚR JMK.

Nebyla prověřována další příprava záměrů z informačního systému Cenia. Je proto možné, že některé záměry již byly realizovány. Z hlediska hodnocení kumulativních a synergických vlivů to nemá žádný význam, takový záměr by se z kategorie „navrhované záměry“ pouze přesunul do kategorie „stávající záměry“ (viz následující odstavec).

Za stávající záměry nadmístního významu považujeme záměry, které mohou mít kumulativní nebo synergické vlivy s vysokorychlostními železničními tratěmi. Lze očekávat především kumulativní vlivy v oblasti hluku, krajinného rázu nebo migrací velkých savců. Jedná se tedy především o stávající

dálnice, silnice I. třídy, případně silnice nižších tříd nebo významné místní komunikace, železniční tratě, nadzemní vedení ZVN 400 kV a VVN 220 a 110 kV a dobývací prostory nad 20 ha.

Míru potenciálních kumulativních nebo synergických vlivů jsme stanovili následující semikvantitativní stupnicí.

|                                      |    |
|--------------------------------------|----|
| potenciální významné pozitivní vlivy | +2 |
| potenciální mírné pozitivní vlivy    | +1 |
| nulové nebo zanedbatelné vlivy       | 0  |
| potenciální mírné negativní vlivy    | -1 |
| potenciální významné negativní vlivy | -2 |

Při stanovení míry potenciálních kumulativních a synergických vlivů jsme vycházeli z charakteru hodnoceného záměru a z charakteru území, ve kterém se hodnocený záměr nachází. Jelikož předmětem hodnocení A3b ZÚR JMK je koridor pro umístění vysokorychlostních železničních tratí (VRT), lze očekávat především kumulativní vlivy v oblasti hluku, veřejného zdraví, krajinného rázu a migrací velkých savců.

Vysokorychlostní železniční tratě mohou mít negativní kumulativní vlivy na hlukovou situaci a veřejné zdraví se silničními stavbami, pokud se v blízkosti nachází obytná zástavba. V případě dálnic nebo čtyřpruhových silnic jsou tyto vlivy hodnoceny jako „potenciální významné negativní -2“, v případě ostatních silnic jako „potenciální mírné negativní -1“. V případě, že k územnímu střetu nebo blízkosti dochází ve volné krajině mimo zastavěné území, jsou kumulativní vlivy na hlukovou situaci a veřejné zdraví hodnoceny jako „nulové nebo zanedbatelné 0“.

Vysokorychlostní železniční tratě mohou mít negativní kumulativní vlivy na hlukovou situaci a veřejné zdraví s ostatními železničními tratěmi, pokud se v blízkosti nachází obytná zástavba. Kumulativní vlivy s železničními tratěmi jsou hodnoceny jako „potenciální mírné negativní -1“. V případě, že k územnímu střetu nebo blízkosti dochází ve volné krajině mimo zastavěné území, jsou kumulativní vlivy na hlukovou situaci a veřejné zdraví hodnoceny jako „nulové nebo zanedbatelné 0“.

Vysokorychlostní železniční tratě mohou mít negativní kumulativní vlivy na krajinný ráz se silničními stavbami, především s dálnicemi a čtyřpruhovými silnicemi. Na území velkoplošných zvláště chráněných území (národní park, NP nebo chráněná krajinná oblast, CHKO) a přírodních parků (PPK) takové vlivy hodnotíme jako „potenciální významné negativní -2“, v ostatním území jako „potenciální mírné negativní -1“. V případě silnic I. třídy (nebo významných silnic nižších tříd) hodnotíme na území NP, CHKO nebo PPK takové vlivy jako „potenciální mírné negativní -1“, v ostatním území jako „nulové nebo zanedbatelné 0“.

Vysokorychlostní železniční tratě mohou mít negativní kumulativní vlivy na krajinný ráz se vzdušným vedením ZVN 400 kV, VVN 220 kV a VVN 110 kV. Na území NP, CHKO nebo PPK hodnotíme vlivy s ZVN 400 kV jako „potenciální významné negativní -2“, v ostatním území jako „potenciální mírné negativní -1“. V případě VVN 220 kV a VVN 110 kV hodnotíme na území NP, CHKO nebo PPK takové vlivy jako „potenciální mírné negativní -1“, v ostatním území jako „nulové nebo zanedbatelné 0“.

Vysokorychlostní železniční tratě mohou mít negativní kumulativní vlivy na migraci velkých savců se silničními stavbami a s železnicemi, pokud procházejí s uvedenými dopravními stavbami v delším úseku v souběhu v migračně významném území. V případě souběhu s dálnicemi nebo čtyřpruhovými silnicemi jsou tyto vlivy hodnoceny jako „potenciální významné negativní -2“. V případě ostatních silnic a železnic jsou tyto vlivy hodnoceny jako „potenciální mírné negativní -1“, v biotopech vybraných

zvláště chráněných druhů velkých savců (migrační koridory, jádrová území) jako „potenciální významné negativní -2“. Jako „potenciální významný negativní vliv -2“ hodnotíme rovněž průchod navrženého koridoru vysokorychlostní železniční tratě kritickým místem migrace.

V tabulce je uveden komentář popisující identifikovaný kumulativní či synergický vliv.

Sledovaná témata ŽP, na něž nebyl vliv v rámci zpracování vyhodnocení vlivů kumulativních a synergických identifikován, nejsou v tabulce uvedena.

#### část: Navrhovaná opatření k vyloučení, snížení, zmírnění nebo kompenzaci negativních vlivů

V této části hodnocení jsou v tabulce popsána všechna opatření k vyloučení, snížení a zmírnění negativních vlivů a kompenzační opatření, včetně opatření vyplývající z hodnocení kumulativních a synergických vlivů.

Hodnocena je rovněž předpokládaná účinnost navrhovaných opatření. Opatření jsou dělena na opatření s účinností malou a velkou. Opatření s předpokládanou velkou účinností, jsou opatření, která pravděpodobně zjištěný negativní vliv významně sníží či zmírní, nebo vyloučí. Velká účinnost navrhovaných opatření je rovněž použita v případě, že lze na základě vyhodnocení podmínek v dotčeném území a šíři navrhovaného koridoru předpokládat vyloučení negativního vlivu v rámci zpracování navazující územně plánovací dokumentace.

Stanovena jsou opatření pro témata životního prostředí, která lze uplatňovat v rámci zpracování navazující územně plánovací dokumentace, projektové dokumentace či v rámci navazujících schvalovacích procesů.

#### část: Návrh ukazatelů pro sledování vlivu

V této části hodnocení tabulka uvádí seznam indikátorů, s jejichž pomocí lze sledovat kvalitu dané složky životního prostředí včetně kumulativní a synergických vlivů, včetně sledování změn její kvality, která bude navrhovaným řešením významně ovlivněna.

#### část: Celkové vyhodnocení záměru

V této části je uvedeno, zda je využití vymezeného koridoru možné, případně za jakých podmínek, zda byly / nebyly jeho vyhodnocením shledány vlivy vylučující jeho využití. V případě zjištění vlivů, jejichž rozsah a významnost vylučuje využití hodnoceného koridoru/plochy je tato skutečnost uvedena s popisem těchto vlivů.

### ***Popis a vysvětlení tabelární přílohy č. 3 „Informativní údaje k územním rezervám“***

Plochy a koridory pro územní rezervy nejsou ve smyslu § 36 stavebního zákona předmětem posouzení dokumentace SEA. V přílohové části dokumentace SEA jsou uvedeny základní informace o nové územní rezervě a o území, ve kterém je územní rezerva vymezena. Jsou uvedeny shodné údaje jako u přílohy č. 2 v rozsahu části „Popis záměru, stávající funkce, hodnoty a limity vymezeného koridoru/plochy“.

V tabulce je uvedeno upozornění, kterým je nutno věnovat pozornost při dalším prověřování možnosti využití vymezené plochy/koridoru pro územní rezervu.

### **6.3. Hodnocení synergických a kumulativních vlivů**

Vlastní hodnocení synergických a kumulativních vlivů je uvedeno v příloze č.2 a v příloze č.4, v kapitole jsou prezentovány závěry hodnocení vlivů.

V příloze č.4 je prezentována tabulka ostatních navrhovaných nebo stávajících záměrů v území, které jsou ve střetu nebo územní blízkosti záměrů navrhovaných v A3b ZÚR JMK s ostatními navrhovanými nebo stávajícími záměry v území, hodnocení kumulativních a synergických vlivů.

#### **6.4. Přeshraniční vlivy**

V kapitole jsou vyhodnoceny vlivy, které mohou nastat využitím vymezeného koridoru na území sousedních států a krajů.

### **7. POROVNÁNÍ ZJIŠTĚNÝCH NEBO PŘEDPOKLÁDANÝCH Kladných a záporných vlivů Podle jednotlivých variant řešení a jejich zhodnocení. Srozumitelný popis použitých metod vyhodnocení včetně jejich omezení.**

#### **7.1. Porovnání variant**

V kapitole je uvedeno porovnání varianty aktivní (A3b ZÚR JMK) a varianty nulové (ZÚR JMK ve znění 2. aktualizace). Porovnání variant je provedeno v tabulce, ve které je uvedeno pořadí variant z hlediska vlivů na jednotlivé složky životního prostředí. Pro každé kritérium (složku životního prostředí) je stanoveno pořadí variant podle velikosti negativního vlivu a vhodnosti k realizaci (1 - varianta s menším negativním vlivem, 2 - varianta s větším negativním vlivem). Pokud je vliv zhruba stejný pro obě varianty, je jim přiřazena stejná hodnota (1,5).

#### **7.2. Metodický postup**

V kapitole jsou stručně shrnuty základní principy hodnocení. Podrobněji je metodický postup prezentován v příloze č. 1 hodnocení SEA.

### **8. POPIS NAVRHOVANÝCH OPATŘENÍ PRO PŘEDCHÁZENÍ, SNÍŽENÍ NEBO KOMPENZACI VŠECH ZJIŠTĚNÝCH NEBO PŘEDPOKLÁDANÝCH ZÁVAŽNÝCH ZÁPORNÝCH VLIVŮ NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ**

Návrh plánovaných opatření je obvykle strukturován do tří kategorií:

**opatření „koncepční“** - požadavky na výběr koncepčních variant, na vypuštění či koncepční přehodnocení záměru, případně na etapizaci výstavby

**opatření „prostorová“** – požadavky na úpravy vymezení ploch a koridorů v návrhu A1 ZÚR JMK nebo v rámci upřesnění jejich vymezení v územních plánech obcí;

**opatření „projektová“** - opatření k vyloučení, snížení, zmírnění nebo případně kompenzaci zjištěných významných negativních vlivů a požadavky na řešení problémů s vazbou na ochranu složek životního prostředí, které jsou podkladem pro formulaci podmínek pro rozhodování ve vymezených plochách a koridorech, resp. které zpracovatel SEA doporučuje uplatňovat v dalších fázích územní a projektové přípravy záměrů včetně „projektové“ EIA.

Výše uvedené rozdělení je v souladu s Metodickým doporučením MŽP.

Na základě provedeného hodnocení vlivů na životní prostředí a lidské zdraví (SEA) nejsou navrhována žádná koncepční a prostorová opatření.

Opatření jsou navržena tak, aby odpovídala požadavkům kapitoly A.11 a mohla být převzata do výrokové části ZÚR.

## **9. ZHODNOCENÍ ZPŮSOBU ZAPRACOVÁNÍ CÍLŮ OCHRANY ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ DO AKTUALIZACE Č.3b ZÁSAD ÚZEMNÍHO ROZVOJE JIHOMORAVSKÉHO KRAJE A JEJICH ZOHLEDNĚNÍ PŘI VÝBĚRU VARIANT ŘEŠENÍ.**

Zhodnocení způsobu zapracování cílů ochrany životního prostředí do A3b ZÚR JMK je provedeno na základě vyhodnocení zohlednění referenčních cílů. Referenční cíle pro sledovaná témata životního prostředí byly stanoveny analýzou koncepčních národních a krajských dokumentů a jsou uvedeny v kapitole 2. dokumentace SEA A3b ZÚR JMK.

Zpracovatel SEA A3b ZÚR JMK v tabulce prezentuje, jakým způsobem A3b ZÚR JMK přispívá k dosažení uvedeného referenčního cíle.

## **10. NÁVRH UKAZATELŮ PRO SLEDOVÁNÍ VLIVU AKTUALIZACE Č. 3b ZÁSAD ÚZEMNÍHO ROZVOJE JIHOMORAVSKÉHO KRAJE NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ**

Doporučujeme pokračovat ve sledování indikátorů, které jsou uvedeny v SEA ZÚR JMK (T-Plan, září 2016) a v SEA A1 ZÚR JMK (EIA SERVIS, 2020). Byly doplněny indikátory pro sledování reálného dopadu implementace A3b ZÚR JMK na jednotlivé složky životního prostředí, u nichž byl identifikován potenciálně významný negativní vliv, a které nebyly navrženy v předchozích SEA hodnoceních.

## **11. NÁVRH POŽADAVKŮ NA ROZHODOVÁNÍ VE VYMEZENÝCH PLOCHÁCH A KORIDORECH Z HLEDISKA MINIMALIZACE NEGATIVNÍCH VLIVŮ NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ**

Návrh požadavků na rozhodování ve vymezených plochách a koridorech je sestaven na základě výsledků vyhodnocení vlivů ploch a koridorů vymezených A3b ZÚR JMK na životní prostředí na základě návrhu projektových opatření uvedených v kapitole A.8. SEA A3b ZÚR JMK.

Navržené požadavky jsou formulovány jako úkoly pro pořizovatele územně plánovací dokumentace při upřesňování vymezení ploch a koridorů vymezených v ZÚR JMK, dále jako kritéria a podmínky pro rozhodování o změnách ve využití území, případně jako podklad pro orgány posuzování vlivů na životní prostředí ve smyslu zákona č. 100/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů, v řízeních podle tohoto právního předpisu.

Hodnocení vlivů na životní prostředí bylo provedeno metodou „ex ante“. Zároveň probíhaly práce na A3b ZÚR JMK a na hodnocení vlivů A3b ZÚR JMK na životní prostředí. Průběžné výsledky hodnocení byly bezprostředně zohledňovány v A3b ZÚR JMK. Navržené požadavky jsou zapracovány do výrokové části A3b ZÚR JMK.

## **12. NETECHNICKÉ SHRUTÍ VÝŠE UVEDENÝCH ÚDAJŮ**

Kapitola přehledně shrnuje nejdůležitější části předkládaného hodnocení SEA A3b ZÚR JMK. Kapitola uvádí stručný popis předmětu hodnocení – A3b ZÚR JMK, použité metodiky a shrnutí výsledků vyhodnocení, zjištěné kladné a záporné vlivy, které mohou být vyvolány uplatňováním Aktualizace č. 3b Zásad územního rozvoje Jihomoravského kraje.